

Body k revidované strategii EU proti palným a lehkým zbraním

Informační podklad ke společnému sdělení Body ke strategii EU proti nedovoleným palným zbraním, ručním palným a lehkým zbraním a střelivu pro ně - „Zajištění zbraní, ochrana občanů“

Podklad k dokumentu Rady č. 11271/18
říjen 2018
zpracovala: Darina Nezkusilová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Body k revidované strategii EU proti palným a lehkým zbraním	Typ řady: interní
Zpracovala: Nezkusilová, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 11271/18	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: říjen 2018	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Nelegální obchod se zbraněmi; terorismus; přeshraniční spolupráce	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě - Body ke strategii EU proti nedovoleným palným zbraním, ručním palným a lehkým zbraním a střelivu pro ně - „Zajištění zbraní, ochrana občanů“
JOIN(2018) 17 v konečném znění, kód Rady 11271/18

- **Právní základ:**

Dokument informační povahy.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

19. 7. 2018

- **Procedura:**

Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 13. září 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. října 2018 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

V tomto společném sdělení vyzývají Evropská komise a Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Radu, aby přijala revidovanou strategii EU proti nedovoleným palným zbraním a ručním palným a lehkým zbraním a střelivu pro ně na základě bodů v něm uvedených. Společné sdělení bylo vydáno dne 13. června 2018.

Původní *Strategie EU pro boj proti nedovolenému hromadění ručních palných a lehkých zbraní a střeliva do nich a proti nedovolenému obchodování s nimi*¹ byla přijata Evropskou radou v roce 2005. Vzhledem k měnící se mezinárodní bezpečnostní situaci však vyvstala potřeba tuto strategii aktualizovat a upravit, což se jeví jako nezbytné i v kontextu vývoje v kontrole konvenčních zbraní² a také v souvislosti s prováděním Evropského programu pro bezpečnost z roku 2015³.

Společné sdělení obsahuje především návrhy opatření, jež by měla být přijímána v různých fázích životního cyklu zbraní za účelem předcházení jejich odklonu do nelegálního oběhu. Ve společném sdělení je zdůrazněna řada faktorů, které je v revidované strategii EU třeba zohlednit, včetně např. přeshraničního charakteru nezákonného obchodu se zbraněmi, potřeby posílení právního rámce

---

¹ Strategie EU pro boj proti nedovolenému hromadění ručních palných a lehkých zbraní a střeliva do nich a proti nedovolenému obchodování s nimi přijatá Evropskou Radou ve dnech 15. - 16. prosince 2005 je dostupná na: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5319-2006-INIT/cs/pdf>

² Mimo jiné v návaznosti na vstup v platnost Smlouvy o obchodu se zbraněmi v prosinci 2014, která byla ratifikována i v ČR a byla uveřejněna Sdělením č. 36/2015 Sb. m. s. - Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy o obchodu se zbraněmi.

³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Evropský program pro bezpečnost ze dne 28. dubna 2015, KOM(2015) 185 v konečném znění je dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A52015DC0185>

EU pro regulaci legálního obchodu se zbraněmi nebo potřeby lepší koordinace opatření na vymáhání práva. Společné sdělení také navazuje na priority vnější činnosti EU určené v globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky EU⁴, jež zahrnují posílení provázanosti vnitřních a vnějších politik, posílení odolnosti a integrovaný přístup ke konfliktům a krizím.

Společné sdělení se vztahuje jak na civilní, tak i na vojenské palné zbraně s cílem zajištění komplexních řešení v oblasti vymáhání práva a kontroly obchodu se zbraněmi. V současné době je na úrovni EU regulován pouze obchod s civilními palnými zbraněmi, zatímco vývoz ručních palných a lehkých zbraní jako vojenského materiálu je v kompetenci členských států. Členské státy pak sbližují své postoje v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). Vzhledem k tomu, že u zbraní v nelegálním oběhu již není relevantní právní rozdíl mezi civilními a vojenskými palnými zbraněmi, zabývá se společné sdělení problematikou civilních i vojenských palných zbraní současně.

- **Obsah a dopad:**

Společné sdělení představuje body pro jednotný přístup EU v řešení otázek nedovolených palných zbraní, ručních palných a lehkých zbraní a střeliva pro ně, zahrnující navrhovaná opatření k přijetí na úrovni EU i jejích členských států i návrhy pro oblast přeshraniční spolupráce a pomoci se zeměmi v sousedství EU i ve zbytku světa.

Společné sdělení konkrétně navrhuje následující iniciativy k řešení hrozby nedovolených palných zbraní a ručních palných a lehkých zbraní a střeliva pro ně:

- a) Podpora univerzální platnosti a účinného provádění stávajících mezinárodních nástrojů sledujících omezení nezákonných toků zbraní (např. Akční programu OSN v oblasti ručních a lehkých zbraní⁵, Smlouva o obchodu se zbraněmi nebo Protokol OSN o palných zbraních⁶);
- b) Podpora úsilí při naplňování cílů udržitelného rozvoje OSN do roku 2030 včetně cíle směřujícího k výraznému snížení nezákonných toků zbraní do roku 2030;
- c) Pokračování v uplatňování stávajících norem EU přijatých za účelem řešení hrozby nedovolených palných zbraní a ručních palných a lehkých zbraní a střeliva pro ně a případné přijetí rozhodnutí Rady o označení všech ručních palných a lehkých zbraní ke zlepšení jejich sledovatelnosti;
- d) Posílení provádění kontrol v různých fázích životního cyklu palných zbraní, ručních palných a lehkých zbraní a střeliva – tedy ve fázi výroby zbraní včetně potřeby reakce na nové výrobní metody (např. na modulární konstrukce a polymerové rámy nebo na využití 3D tiskáren), ve fázi kontroly vývozu, bezpečného řízení a zabezpečení zásob zbraní a konečně likvidace nepotřebných zbraní, kdy je nezbytné provést jejich bezpečné a nevratné znehodnocení;

---

⁴ Více informací ke globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky EU je dostupných zde:

<https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

Závěry Rady o globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie jsou dostupné zde:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13202-2016-INIT/cs/pdf>

⁵ Akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nedovoleného obchodu s ručními palnými a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech z roku 2001 je v anglickém jazyce dostupný na:

[http://www.un.org/events/smallarms2006/pdf/192.15%20\(E\).pdf](http://www.un.org/events/smallarms2006/pdf/192.15%20(E).pdf)

⁶ Protokol OSN proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi je v anglickém jazyce dostupný na: https://treaties.un.org/doc/source/RecentTexts/18-12_c_E.pdf

- e) Zlepšení vzájemné spolupráce EU a jejích členských států v oblasti boje proti nedovolenému obchodování se zbraněmi – tedy zlepšení koordinace přijatých opatření a iniciativ, lepší sdílení informací, zlepšení interoperability různých databází a dalších informačních systémů, zlepšení výzkumu, shromažďování a analýzy údajů o různých aspektech obchodování s palnými zbraněmi a trestných činů páchaných s jejich použitím;
- f) Podpora účinné přeshraniční spolupráce mezi soudními a donucovacími orgány při vyšetřování přeshraniční trestné činnosti a podpora koordinace různých mezinárodních iniciativ;
- g) Podpora posilování kapacit k přijímání opatření vedoucích k omezení nedovoleného šíření zbraní a obchodování s nimi v regionech západního Balkánu, Jižního a Východního sousedství EU, Sahelu a Severní a Jižní Africe.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR obecně podporuje činnosti a postupy EU směřující proti terorismu, nedovolenému ozbrojování a obchodu se zbraněmi. Vítá také spolupráci při výměně informací ve věci obchodování s nelegálními zbraněmi. Vláda ČR považuje za zásadní se soustředit na stabilizaci situace ve východní a jihovýchodní Evropě, pokud se jedná o nelegální pronikání zbraní do EU.

Vláda ČR však vnímá negativně, že Evropskou komisí dosud nebyly vydány prováděcí akty pro oblast expanzních zbraní či označování zbraní, které měly být do 14. září 2018 přijaty k provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní.

ČR směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, napadla u Soudního dvora EU. Vláda ČR ve svém stanovisku uvádí, že tato směrnice obsahuje neúčinné a technicky nesmyslné zákazy samonabíjecích zbraní, které mohou mít spíše negativní dopad na vnitřní bezpečnost EU.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Rada by měla postupně dokončit proces revize strategie pro boj proti nedovolenému hromadění ručních palných a lehkých zbraní a střeliva do nich a proti nedovolenému obchodování s nimi a přijmout v této věci závěry Rady, které budou spolu s předloženým společným sdělením tvořit novou strategii EU v dané oblasti. Politické vize obsažené v nové strategii EU a ve společném sdělení pak mohou být v budoucnu promítnuty i do konkrétnějších politických iniciativ.

V Evropském parlamentu je projednávání společného sdělení v přípravné fázi. Společné sdělení bylo přiděleno výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE). Očekává se také stanovisko výboru pro zahraniční záležitosti (AFET), výboru pro rozvoj (DEVE) a výboru pro mezinárodní obchod (INTA).

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 11. 10. 2018 a usnesením č. 151 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Body ke strategii EU proti nedovoleným palným zbraním, ručním palným a lehkým zbraním a střelivu pro ně – „Zajištění zbraní, ochrana občanů“ JOIN(2018) 17 v konečném znění, kód Rady 11271/18;

2. **souhlasí** s rámcovou pozicí vlády ČR ke Společnému sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Body ke strategii EU proti nedovoleným palným zbraním, ručním palným a lehkým zbraním a střelivu pro ně – „Zajištění zbraní, ochrana občanů“ JOIN(2018) 17 v konečném znění, kód Rady 11271/18;
3. **je však toho názoru**, že by se EU do budoucna měla zaměřit spíše na snižování dostupnosti nelegálních zbraní na svém území a na rizika pronikání nelegálních zbraní do EU ze třetích zemí;
4. **vítá**, že ČR podala žalobu na neplatnost směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní;
5. **odmítá** směrnici (EU) 2017/853, protože bude mít nepřiměřené dopady pro legální držitele zbraní, v důsledku čehož hrozí i přechod některých doposud legálně držených zbraní do nezákonné sféry;
6. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedovi Evropské komise.